

Legislativní změny z pohledu ZZP

Ing. Zdeněk Věchet

člen Odborné skupiny VVOZP pro zaměstnávání OZP

Reformní proces ZZP

- Vytvořit dlouhodobě udržitelný systém podpory
- Při aplikaci změn nedopustit nepříznivý dopad na ZZP
- Zabránit destabilizaci sociálně orientovaných ZZP
- Velmi široký záběr rozdělit do několika etap
- Umožnit ZZP dlouhodobé plánování v průběhu reformy
- Bez průtahů přenést vyjednané principy do praxe

Reformní cíle ZZP

- Diferenciace podpory podle práce s OZP a potřeb ZZP
- Plná elektronizace žádosti o podporu
- Kontrolu čerpání přesunout do procesu schvalování
- Jednoduchý systém pro rekvalifikaci OZP na pracovištích ZZP
- Pracovní příležitosti s vysokou přidanou hodnotou pro osobní a profesní rozvoj OZP
- Komplexní přístup k integraci OZP na volný trh práce

Významné změny

- Novela otevírá aktivní partnerství ÚP a ZZP
- Princip „permanentního zpochybňování“ zaměněn za přístup založený na důvěře s důslednou kontrolou
- Nahodilá selhání proti opakovaným prohřeškům
- Zpřesnění rozsahu kontroly při dodržování pravidel
- Monitoring trhu práce OZP a vývoje stavu, potřeb a individuálního hodnocení ZZP
- Kultivace náhradního plnění pomocí elektronické evidence

Nevyřešení oblasti

OZZ

- Výrazný pokles podpory na pouhých 46 % proti OZP (2018)
- V evidenci ÚP zůstává přes 5500 OZZ bez možnosti uplatnění
- Podpora pro OZZ musí projít systémovou změnou
- Řešení na přechodnou dobu (do dosažení systémové změny)
- Zohlednění věkového faktoru pro pracovní uplatnění OZP
- Nad 55 let věku OZZ – podpora shodná s podporou OZP
- Do 55 let věku OZZ – podpora ve výši 70 % podpory OZP

Nevyřešení oblasti

System podpory

- Odstranit čtvrtletní ztrátu příspěvku při souběhu podpor (§ 78a a APZ) – zvýšení MM a ZMT vymazalo ZZP financování rekvalifikace z vlastních zdrojů
- Odstranit dokládání data přiznání ID (rozhodující je současný stav a nikoliv minulost, některá rozhodnutí jsou těžko dohledatelná)
- Ověřování statutu OZP provádět elektronicky s využitím resortních dat MPSV – jednotná databáze OZZ a OZP přístupná pro ÚP (současné zajišťování potvrzení je komplikované pro ZZP i pro ÚP)

Další etapy reformy

Diferenciace podpory

- Velká rozmanitost subjektů vstupujících do systému
- Několik typových skupin s podobnými znaky
- Zvýhodnění ve VZ zahrnout do limitu NP
- Činnosti pracovní povahy OZP s nízkým pracovním potenciálem musí najít prostor podpory mimo pracovněprávní vztah
- Podpořit vytvoření uceleného systému přístupné rehabilitace

Další etapy reformy

Vztah k volnému trhu práce

- Zaměstnávání OZP na volném trhu práce stabilizuje systém podpory pro ZZP.
- Nový pohled na strukturu povinného podílu a jeho naplňování.
- Zvýhodnění přímého zaměstnávání OZP - v minulosti byla řada OZP přímo zaměstnávána na volném trhu a nyní je jejich práce nakupována přes NP.
- Vytvoření programů podpory z APZ pro vznik specializovaných pracovišť pro OZP u běžných zaměstnavatelů. Taková pracoviště podpoří přestup OZP na volný trh práce.

Obecné potřeby ZZP

- Vytváření kvalifikovaných pracovních příležitostí (více než 60 % OZP pracuje na pracovních pozicích s nízkým potenciálem kvalifikačního růstu).
- Investiční rozvoj – moderní technologie vytváří velké požadavky na kvalifikační růst při pracovním uplatnění a nejvíce přibližují OZP k volnému trhu práce.
- Zapracování OZP v podmínkách ZZP – OZP, která ztratila možnost vykonávat své povolání, se ocitá na počátku profesního růstu. Současná výše MM a ZMT vymazala ekonomické možnosti ZZP zapracovat OZP na novou kvalifikaci.

Faktory ovlivňující ZZP

- Necitlivý růst minimální mzdy – Více než polovina OZP pracuje za minimální mzdu. Každé zvýšení MM přímo ohrožuje udržení pracovní příležitosti pro OZP. OZP nejsou schopni skokově zvyšovat produktivitu práce ani pomocí technologické změny.
- Zohlednění věkového faktoru při pracovním uplatnění OZP – Věkový faktor v součtu se zdravotním omezením silněji omezuje možnost pracovního uplatnění než je tomu u zdravého člověka.
- Pojem „Chráněný trh práce“ vytváří ve společnosti dojem, že jsou ZZP na trhu nějak chráněni. To není v žádném případě pravda, ZZP jsou pouze podporováni.

Děkuji za pozornost
zdenek@vechet.cz